

ಅಧ್ಯಾಯ ೧೧

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳು

ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕು ಸೇರಿದಂತೆ ಇಡೀ ದೇಶ ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಆಯುವೇದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದು, ನಾಟವೈದ್ಯ ಪಂಡಿತರೆಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಈ ವರ್ಗದ ವೈದ್ಯರು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಜೀವಧರನ್ನು ನೀಡಿ ರೋಗ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾಧಿಪತಿಗಳು, ಅಳಳಕಾಯಿ ಪಂಡಿತರೂ ನಾಟ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿಭಾಗಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಹೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾಯಿಭಿಗೆ, ಸಲಾಕೆ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತಹೊಳ್ಳುವುದು, ತಾಯಿತ ಮಂತ್ರಿಸಿಕೊಡುವುದು, ತಡೆ ಹೊಡೆಯುವುದೇ ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ರೋಗ ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಜನರಲ್ಲಿತ್ತು. ಮುಖ್ಯಮರ ಆಗಮನದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯುನಾನಿ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಯು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕಿಮರ ಪ್ರಭಾವ ಅಷ್ಟಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಗಮನದೊಂದಿಗೆ ಆಲೋಪತಿ (ಇಂಗ್ಲಿಷ್) ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. ಇಂದು ಈ ಮೂರು ಪದ್ಧತಿಗಳು ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಆಲೋಪತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಜೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಱೆಲ್ಲಿಂರ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಸಂಸಾಧನದ ಆಸ್ತಿತ್ವ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಱೆಲ್ಲಿಂರಿಂದ ಆಲೋಪತಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯವು ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳು ಆರಂಭಗೊಂಡವು. ಅದರಂತೆ ಎಡತೊರೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸರ್ಕಾರಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ ಱೆಲ್ಲಿಂರ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು.

ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಹರಿಗೆ ಆಸ್ತಿತ್ವಯನ್ನು ಲೋಕಸೇವಾನಿರತ ಬಳೆ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಶೆಟ್ಟಿ ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ಪುಟ್ಟತಾಯಿಮೃಂವರ ಸಾರ್ಕವಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿ ದಾನನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಹರಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ

ತಾಲ್ಲೂಕು ಅರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿನ ಯೋಗಾನಂದೇಶ್ವರ ಮಠ, ರೋಟರಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಲಯನ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ತಪ್ಪೆದ್ದರಿಂದ ಉಚಿತ ಅರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ.

ಜನನ-ಮರಣ : ಜನನ-ಮರಣಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನೋಂದಣಿಸುವ ಕ್ರಮ ಱಲೆರಲ್ಲಿ ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟೆಲರು, ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಮಾಸಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ತಾಲೂಕು ಕಚೇರಿಗೆ ರವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದು ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ಗ್ರಾಮದ ಜನನ-ಮರಣ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ, ಪುರಸಭೆಗಳು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜನನ-ಮರಣ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಜನನ-ಮರಣ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೇಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸೇರವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦೫ರ ಸಾಲಿನ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಱಲೆರ್ ಜನನ ಮತ್ತು ಱಲೆರ್ ಮರಣಗಳು ನೋಂದಣಿ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದ ಱಲೆರ್ ಜನನ ಹಾಗೂ ೨೨೩ ಮರಣ ಸೇರಿವೆ. ಶಿರ್ವಿ ವಿವಿಧ ಅಪಘಾತಗಳು ನಡೆದಿದ್ದು ಇಲ್ಲ ಮಂದಿ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೃತಪಟ್ಟದ್ದು ಒಂಬತ್ತು ಮಂದಿ. ೨೦೦೮ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೦೮೨ ಜನನ ಹಾಗೂ ೧೦೯೯ ಮರಣಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದವು.

ಪ್ರಮುಖ ರೋಗಗಳು : ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಾದ ಕ್ಷಾಮ, ಅತಿವೈಟ್, ಅಶುದ್ಧ ಆಹಾರ, ಕಲುಷಿತ ನೀರಿನ ಸೇವನೆ ಮುಂತಾದವು ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕ ರೋಗಗಳ ಹರಡುವಿಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು, ಕಾಲರಾ, ಪ್ಲೇಗಿನಂತಹ ರೋಗಗಳು ಮರಣಾಂತರವಾಗಿದ್ದವು. ಇವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಪಂಚವಾರ್ಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಮರ ಸಾರುವ ಮೂಲಕ ಯಶ ಗಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಗೂ ಪುರಸಭೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಮುಂಜಾಗ್ತಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅರೋಗ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಕಾಲರಾ ನಿರೋಧಕ ಚುಚ್ಚುಮಂದಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾನಿಧಿಯಿಂದಲೂ, ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೂ ಭರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಱಲೆರ್ ಇಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇಲಾಖೆಗಳಿರುತ್ತಾರೆ ಒಂದುಗೂಡಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಅರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದರು. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ರೋಗಗಳನ್ನಲ್ಲಿ ಚಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಫ್ಲೈಗು : ಱಲೆರಲ್ಲಿ ಮೌದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ರೋಗದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗತಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತೀವರ್ಷ ಮುಳ್ಳಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಡಿಟೆ ಮತ್ತು ಮುಲಾಧಿಯಾನ್ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂತಹ

ಗ್ರಾಮದವರನ್ನು ಉರಾಚಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಇಂಖಿರಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರತೀ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಡಿಡಿಟೆ ಸಿಂಪಡಣೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಪ್ಲೇಗು ನಿರೋಧಕ ಚುಚ್ಚುಮಧ್ಯ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಇಂಖಿಲಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಬೀತಿ ದೂರವಾಯಿತು.

ಮಲೇರಿಯಾ : ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅನಾಫೆಲಿಸ್ ಎಂಬ ಹೆಸ್ಟ್ ಸೊಳ್ಳೆಯು ರೋಗವಾಹಕವಾಗಿದ್ದು, ಡಿಡಿಟೆ, ಮೆಲಾಧಿಯಾನ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೈರಿಫ್ರೆಮ್ ಹಾಗೂ ಜಲುವೆ ಪ್ರಡಿಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ರೋಗಪೀಡಿತರಿಗೆ ಲಿಎಕ್ಸ್‌ ಕ್ಲ್ಯಾನ್ಸ್ ನೀಡಿ ರೋಗ ಉಪಶಮನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗ ನಿರ್ಮಾಂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಂಖಿಲಿಂದಿಚಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಪಿ ಹಮೆಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧ ರಕ್ತಪರಿಕ್ಷೇಯ ಮೂಲಕ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಶುಶ್ರಾವೆ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಯೋಗ್ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ೨೦೦೮-೦೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೨ ಹೊಸರೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸುಶ್ರಾವೆ ನೀಡಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಕಾಲರಾ : ಬಹುಂಭಿನಿಂದಲೂ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಇದು ಱಲೈಲರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡುದ್ದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಇಳಿಮುಖಿವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕಾಲರಾ ನಿರೋಧಕ ಚುಚ್ಚುಮಧ್ಯ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕುಪ್ಪರೋಗ : ಹಿಂದೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ರೋಗವಾಗಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಪ್ಪರೋಗ ನಿರ್ಮಾಂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಂಖಿರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ, ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಸುಶ್ರಾವೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಪ್ಪರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗು ನಿರ್ಮಾಂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿವಿನ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕುಪ್ಪರೋಗಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ೫ ರೋಗಿಗಳು ರೋಗಮುಕ್ತವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ೦.೦೪ರಪ್ಪೆ ಜನರಲ್ಲಿ ರೋಗದ ಸೋಂಕು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ೨೦೦೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಇಬ್ಬರು ಹೊಸ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲಾಗಿದ್ದು, ನಾಲ್ಕುರು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಓವರ್ ರೋಗಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕ್ಷಯರೋಗ : ಇದು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ರೋಗವಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬಿ.ಸಿ.ಜಿ. ಚುಚ್ಚುಮಾಡ್ದು ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ವರೂಪ ತಪಾಸಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರೆಡ್-ಟಿರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹರ ತಾಲೂಕು ಸೇರಿದಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಕ್ಯೆನ್‌ಬ್ಲಾಲಾಯಿತು. ಕ್ಷಯರೋಗಿಗಳಿಗೆಂದು ಮೇಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದ ಕ್ಷಯರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ (ರೆಡ್-ಟಿರ) ವನ್ನು ರೆಡ್-ಟಿರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ಷಯರೋಗ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಮೇಲ್ಮೈಚೆಗೇರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ತಾಲೂಕಿನ ಕ್ಷಯರೋಗಿಗಳು ಒಳರೋಗಿಗಳಾಗಿ ಶುಶ್ಲಾಂತರಣೆ ಪಡೆಯಲು ಮೇಸೂರಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ಷಯರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಟೆ ಹೊಸರೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗಂಟೆ ಜನರಿಗೆ ಗುಣಹೋಂದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂದಧಕ್ತ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (೨೦೦೫-೦೬)ದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ನೇತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಟ್ಟಿರಿ, ಉಚಿತ ಕನ್ನಡಕ ಪಡೆದವರು ಇಲ್ಲ ಬಂಟ್ ಇರ್ಲಿರ್ಲ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ನೇತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ.೨೦೦೮-೦೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಲಿಳಿಂ ಕ್ಷಯರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ರೋಗಿಗಳು ಮೃತರಾಗಿದ್ದರು.

ଶିଦୁବୁ : ବହୁ ହିଂଦେ ଶିଦୁବୁ କୋଡ ବଂଦ ପ୍ରମୁଖ ସାଂକ୍ରାନ୍ତିକ ରୋଗବାଗିଦ୍ଧ, ନିଷାରଣୀଙେ ଚୁଚ୍ଛୁମଦ୍ଧନ୍ତୁ ନୀଦଲାଗୁତିତୁ. ଶିଦୁବିଗେ ଚୁଚ୍ଛୁମଦ୍ଧ ନୀଦିବ ପଦ୍ଧତିଯିନ୍ତୁ ରେଳେଟରପ୍ଲେ ହିଂଦେଯେ ଜମାନିଯ ପାଦି ଅବ୍ବେଦୁବେ ମୈସୋର ସଂସ୍ଥାନଦଲୀ ପରିଚୟିନିଦ ଅଂଶ ଉଲ୍ଲେଖାହ୍ୟ ହେ ସର. ଏବୀ-୩୦ର ସାଲିନିଲ୍ଲେ ବହୁ ଲାଗୁବାଗି କଂଜିଦ୍ଧ କେ ରୋଗଦ ବିସି ତାଲାକିନ ସୁମାରୁ ଶେ. କେ ଗ୍ରାମଗଳିକ ତାଗିତୁ. କେ ସଂବନ୍ଧ ଏକଷିରଲ୍ଲେ ରାଷ୍ଟ୍ରପଥୀଙ୍କ ଆରଂଭିତାଦ ଶିଦୁବୁ ନିମ୍ନାଲନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଦର୍ଦଂତ ବଂଦ ଵର୍ଷାଦୋଳିନ ଏଲ୍ଲା ମୁକ୍ତାଳୀଙ୍କୁ ପ୍ରାଧମିକ ଦେଇ ହାକୁପୁରୀ ଜୋତିଗେ ପ୍ରତି ନାଲ୍ଲୁ ଵର୍ଷାଗାଳୀଙ୍କୁ ମୁରୁଦେଇ ହାକୁପ ତୀଷ୍ପ ଲାକେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମପନ୍ତ୍ରୁ ଅନୁସରିତାଲୀଯିତୁ. ତତ୍ତ୍ଵିକାମହାର ଏକେ-୩୦ର ଦଶକଦଲ୍ଲେ ନିଯଂତ୍ରଣକେ ବଂଦ ଇନ୍ଦର ନନ୍ତର ସଂପର୍କ ନିମ୍ନାଲଗୋନିଦ.

ఈ రోగికి జొతేగి ఇత్తీజిన దినగళల్లి కేగారిఁకరణ, నగరిఁకరణ, వలసే ముంతాదవు జనర ఆరోగ్యద మేలే దుష్టరికామ బీరుత్తిద్దు, నూతన రోగిగళిగి ఎడె మాడికొట్టివే. అబ్బాద, హృదయరోగి, ఉసిరాట తోందరే, అంధక్షై ప్రోలీయో, మెదులు జ్యార, డిగీజ్యార, ఏడ్స్, బిచోనోగున్నా, ముంతాద రోగిగళు ఇందు జనసామాన్యరన్న కాదుత్తివే. అవుగళల్లి కేలవన్ను ఇల్లి సంకిప్తాగి చచినిలాగిదే.

ಡೆಂಗೀಜ್ಞರ : ಈಡೀನೇ ಈಜಪ್ಪೆ ಎಂಬ ಜಾತಿಯ ಸೋಳೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಡುವ ಡೆಂಗೀ ಎಂಬ ವೈರಸ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ಇದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉ.ಸಾಮಾನ್ಯ ಡೆಂಗೀ, ಅ. ಡೆಂಗೀ ರಕ್ತಸ್ತುವ ಜ್ಞರ ಹಾಗೂ ಇ. ಡೆಂಗೀ ಶಾಕ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್ ಎಂಬ ಮೂರು ವಿಧಗಳಿದ್ದು, ವಿವರಿತ ಜ್ಞರ, ತಲೆನೋವು, ಕೀಲು ಮಾಂಸವಿಂಡ ನೋವು ಹಾಗೂ ರಕ್ತಸ್ತುವ ಈ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತೀವ್ರ ರಕ್ತ ಒತ್ತಡ ಕುಸಿತದಿಂದಾಗಿ ಡೆಂಗೀ ರಕ್ತಸ್ತುವ ಜ್ಞರವು, ರೋಗಿಗೆ ಪ್ರಾಣಾಂತಕವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಬಹುದು.

ಮೆದುಳು ಜ್ಞರ : ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಂದಿಗಳಲ್ಲಿ) ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ವೈರಾಣಗಳು ಈ ರೋಗವನ್ನು ಹರಡುತ್ತವೆ. ಇದರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಜನರ ವಾಸಸ್ಥಳದಿಂದ ಬೇರೆದಿಸುವಿಕೆ, ಕೇಳನಾಶಕಗಳ ಸಿಂಪಡಣೆ, ಶಂಕಿತ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮುಂತಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಡ್ : ಎಚ್.ಎ.ವಿ. ಎಂಬ ವೈರಾಣವಿನ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಎಡ್ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಶಕ್ತಿಗೆಂದುವಿಕೆಯ ಅರ್ಜಿತ ಲಕ್ಷಣ ಹಾಟಪೆನ್ನಲೂಬಹುದು. ರೋಗಪೀಡಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಎಲೆಸಾ ಎಂಬ ಪರೀಕ್ಷೆ ವಿಧಾನದಿಂದ ಎಚ್.ಎ.ವಿ. ಸೋಂಕನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಲರಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಮುಂದಾಯಿತು. ಎಡ್ ರೋಗಿಗಳ ಜೊತೆಗಿನ ಟ್ಯಂಗಿಕ-ಸಂಪರ್ಕ, ರಕ್ತದಾನ ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದು ಒಬ್ಬಿರಿಂದೇಬ್ಬರಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಏತನ್ನಿಷ್ಟೆ ಎಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ನೀಡಿ ಆಶ್ರಮಸ್ಥರು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಚಿಕೊನ್‌ಗುನ್ಯ : ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ (೨೦೦೯) ಜನರನ್ನು ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಕಾಡಿದ ಈ ರೋಗವೂ ಕೂಡ ಆಲಾಪ್ಯೇರಸ್‌ನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಡೆಂಗೀ ಜ್ಞರವನ್ನು ಹರಡುವ ಹೆಣ್ಣು ಎಡೀ ಎಚೆಟ್ಟಿ ಸೋಳೆಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಜ್ಞರವೂ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸೋಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಗಲಲ್ಲೇ ಕಚ್ಚಿತ್ತದ್ದು, ಜ್ಞರ, ಕೀಲುನೋವು, ಕಿರುತಲೆನೋವು, ಅಶ್ರತೆ, ಹಸಿವಾಗದಿರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೈಮೆಲೆಗಂಡೆ ವಿಳುವುದು ಈ ರೋಗದ ಪ್ರಮುಖ ಗುಣಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸೋಳೆಗಳು ವ್ಯಧಿಗೊಳ್ಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಇವು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಮರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಧಿಸುತ್ತವೆ. ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಡಬ್ಬ, ಖಾಲಿಡಬ್ಬ, ಹಳೇಟ್ಟೆರು, ಮಣ್ಣನ ಹಾಕುಂಡ, ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿ, ತೆಂಗಿನ ಚಿಪ್ಪು, ಮುಂತಾದೆಡೆಗಳು ಇವುಗಳ ಆಶ್ರಯತಾಣಗಳು. ಈ ಸೋಳೆಯ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕಿಯಿಬಲ್ಲವಾಗಿದ್ದು, ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ನಂತರವೂ ಮರಿಯಾಗಬಲ್ಲವು. ಆ ಕಾರಣ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸ್ವಷ್ಟ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಹೊಂಡಿದೆ.

೨೦೦೯ರ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಹಾಸಿಗೆಯುಳ್ಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿತ್ವ ಇದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಒಂಬತ್ತು ತಜ್ಞವೈದ್ಯರು ಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಸ್ತಿತ್ವಯಲ್ಲಿ ೧) ಎಕ್ಸ್-ರೇ ೨) ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ೩) ಆಲ್ಟಾಸೊಂಡ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ೪) ಗಭಿಣಣಿಯರ ಪರೀಕ್ಷೆ ೫) ಸುಸಚ್ಚಿತವಾದ ಹೆರಿಗೆ ವಿಭಾಗ ೬) ಸುಸಚ್ಚಿತವಾದ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊರತಡಿ ಮತ್ತು ೭) ಪಿ.ಪಿ.ಟಿ.ಸಿ.ಟಿ. ಕೇಂದ್ರದವರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ತುರ್ತುವಾಹನದ ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಳೆ ಹೆರಿಗೆ ಆಸ್ತಿತ್ವಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಭೇರಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಹಿರಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಮಹಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯಸಹಾಯಕ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಗಭಿಣಣಿಯರಿಗೆ ಟಿ.ಟಿ. ಚುಚ್ಚುಮದ್ದನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಂಥತ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕಣ್ಣಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವ ವೈವಸ್ತೇಯೂ ಕೊಡ ಇರುತ್ತದೆ. ೨೦೦೯ರ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ನಾಲ್ಕು ಆಸ್ತಿಗಳು, ಮೂರು ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಗಳು ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಏಳು ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಘಟಕಗಳು ಹಾಗು ನಾಲ್ಕು ಆಯುರ್ವೇದ ಆಸ್ತಿಗಳು ಇದ್ದು, ನುರಿತ ವೈದ್ಯರ್ಥಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ೧೨೬ ಪಲ್ಸ್ ಪೂಲಿಯೋ ಕೇಂದ್ರಗಳೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

೧. ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದ್ರ, ಖಾಲಿಗ್ರಾಮ

ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ೩೦ ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩ ಜನ ವೈದ್ಯರು ಕೆಲಸನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯರು ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬರು ದಂತವೈದ್ಯರು ಕೊಡಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸುಸಚ್ಚಿತವಾದ ಹೆರಿಗೆಕೊರತಡಿ ಹಾಗು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾಕೊರತಡಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸ್-ರೇ, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ, ಜನರೇಟರ್, ಸೌರಶಕ್ತಿಯ ಬಿಸಿನೀಸು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಹಾಗು ತುರ್ತುವಾಹನದ ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಲುಪಕೇಂದ್ರಗಳು ಸೇರಿದ್ದು, ಕರ್ಪೂರವಳಿ ಲುಪಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಐ.ಪಿ.ಪಿ. ವತ್ತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಇರುತ್ತದೆ.

೨. ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದ್ರ, ಹರದನಹಳ್ಳಿ

ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನುರಿತವೈದ್ಯರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ೨ ಲುಪಕೇಂದ್ರಗಳು ಇದ್ದು, ಒಂದು ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯಘಟಕವೂ ಮುಂಡಾರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸದರಿ ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಇದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಖಾಯಿಲೆ ಬಗ್ಗೆ ರಕ್ತಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೆಟ್ಟಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐ.ಪಿ.ಪಿ. ಕಟ್ಟಡವಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಲುಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಇತರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರು

ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚುಮಾಡಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೩. ಪ್ರಾಧಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದ್ರ, ಭೇಯ್

ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನುರಿತಪ್ಯದ್ವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸುಸಚಿತವಾದ ಹೆರಿಗೆಕೊರಡಿ, ಶಸಚಿಕಿತ್ಸಾಕೊರಡಿ ಹಾಗು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಸೌಕರ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೯ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಆರೋಗ್ಯಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಪ್ಯಾನ ಹಾಗು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ವಾಹನದ ಸೌಕರ್ಯ ವಿರುತ್ತದೆ.

೪. ಪ್ರಾಧಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದ್ರ, ಅಡಗೂರು

ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ೯ ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಸಚಿತವಾದ ಹೆರಿಗೆಕೊರಡಿ ಹಾಗು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಸೌಕರ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೯ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೀಲ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕ ಆರೋಗ್ಯಘಟಕವಿದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಮಹಿಳಾವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆ ಖಾಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಸಚಿತವಾದ ಹೆರಿಗೆಕೊರಡಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಫಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ನರಚನಹಳ್ಳಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐ.ಪಿ.ಪಿ. ಕಟ್ಟಡವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಧನಹಳ್ಳಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯುರ್ವೇದ ಆಸ್ತ್ರೇಲಿಯದ್ದು ನುರಿತಪ್ಯದ್ವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಐ.ಪಿ.ಪಿ. ಕಟ್ಟಡವಿರುತ್ತದೆ.

೫. ಪ್ರಾಧಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದ್ರ, ಹಂಪಾಪುರ

ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ೯ ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸುಸಚಿತವಾದ ಹೆರಿಗೆಕೊರಡಿ ಹಾಗು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಸೌಕರ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೯ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಸುಸಚಿತವಾದ ಹೆರಿಗೆಕೊರಡಿ ಹಾಗು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಸೌಕರ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಸ್ತೂರುಕೊಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯುರ್ವೇದ ಆಸ್ತ್ರೇಲಿಯದ್ದು ನುರಿತಪ್ಯದ್ವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಉಪಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಐ. ಪಿ. ಪಿ. ವತ್ತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಲಾದ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವಿರುತ್ತದೆ.

೬. ಪ್ರಾಧಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದ್ರ, ಹೊಸೂರು

ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ನುರಿತ ಮಹಿಳಾವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಸಚಿತವಾದ ಹೆರಿಗೆಕೊರಡಿ ಹಾಗು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಸೌಕರ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ತಪಾಸಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ವಾಹನದ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೯

ಉಪಕ್ರೇಂದ್ರಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹೆಬ್ಬಾಳುಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯಪ್ರಾಟಕವು ಇದ್ದು ಒಬ್ಬರು ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

೫. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೇಂದ್ರ, ಹನಸೋಗೆ

ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ನುರಿತ ಮಹಿಳಾವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೦ ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಇದ್ದು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಹೆರಿಗೆ ಕೊರಡಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಸೌಕರ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹೋಳಾರು ಉಪಕ್ರೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಐ.ಪಿ.ಪಿ. ವರ್ತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಲಾದ ಕಟ್ಟಡವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಾಡುಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆರಿಗೆ ಆಸ್ತ್ರತ್ಯಿದ್ದು, ಒಬ್ಬ ನುರಿತ ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಚನ್ನಂಗರ್ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯುವೇದ ಆಸ್ತ್ರತ್ಯಿದ್ದು ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ತಾಯಿ-ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ : ಗಭಿರಣಿಯರಿಗೆ, ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಕ್ಕೆಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಘೋಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಯೋಜನೆಯು ತಾಯಿ-ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ, ರೋಗ ನೀರೋಧ ಮದ್ದು ನೀಡಿಕೆ, ಅಶ್ವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗುಳಿಗೆಗಳ ವಿತರಣೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಆ ಹೊಣೆಯನ್ನು ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು, ಗಂಟಲುಬೇನೆ, ಧನುವಾರಾಯ, ಪ್ರೋಲಿಯೋ, ಕ್ರಿಯ, ದಡಾರ, ವಿಷಮತೀತಜ್ಞರಗಳಂತಹ ಮಾರಕ ರೋಗಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ನಿರೋಧಕ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬಥ್ರವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ೦-೫ ವರ್ಷದ ವಾಕ್ಷಳಿಗಾಗಿ ಪಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುತ್ತಿನ ಪ್ರೋಲಿಯೋ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ೨೦೦೪ಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಾಲ ಡಿಪಿಟಿ, ಇಲ್ಲಾಲ ಪ್ರೋಲಿಯೋ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಸಿಜಿ ಇಟ್ಟಿ ದಢಾರ ೪೦೮೦ ಟಿ.ಟಿ. ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ೨೦೦೮-೦೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಜಿ ಡಿಪಿಟಿ, ಇಟ್ಟಿಜಿ ಪ್ರೋಲಿಯೋ, ಇಟ್ಟಿಜಿ ಬಿಸಿಜಿ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ದಢಾರ, ೪೦೮೫ ಟಿ.ಟಿ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು.

ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿ : ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕುಟುಂಬಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯು ಪ್ರತೀ ತಿಂಗಳು ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಪದನಿರ್ಮತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಹತೀಲ್ಲಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂತಾನಹರಣ ಶಸಚಿಕಿತ್ಸೆ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಪರಿಹಾರ ಧನೇವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ರೂ.೫,೦೦೦ದಿಂದ ರೂ.೧೦,೦೦೦ಕ್ಕೆ ಜೂನ್ ರೆಲೆಫಿರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೆಲ್ಯಾಫ್ ಮಂದಿ ಟ್ರೂಬೆಕ್ಸ್‌ ಶಸಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶದ ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆ. ಅರು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳಿದ್ದು, ಈ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏಡ್‌ರೋಗಿಗಳ ಪತ್ರಾಗಿ ತಪಾಸಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಜನನಿ ಸುರಕ್ಷೆ ಯೋಜನೆಯಡಿ ತಾಲೂಕಿನ ಎಲೆಕ್ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಂಂಲೆ-ಎರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಒಳ ಮರುಪರಿಗೆ ವ್ಯಾಸೆಕ್ಸ್‌ ಹಾಗೂ ರೆಲೆಕ್ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಟ್ರೂಬೆಕ್ಸ್‌ ಸಂತಾನಹರಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ : ಇದನ್ನು ರೆಲೆರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ತಾಲೂಕಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಘಟಕ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಧನುವಾರಾಯು-ಗಂಟಲುಬೇನೆ ನಿರೋಧಕ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕುವುದು, ಉಚಿತ ರೋಗತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನೂ ಶಾಲಾಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ನೇತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ : ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಧತ್ವ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ, ಎಂಂಲೆ-ಎರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಗಂಭೀರ ಘಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ನೇತ್ರ ಹೊರೆ ಶಸಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಂಂಲೆ-ಎರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಎಂ ಮಂದಿಗೆ ಉಚಿತ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ವಿಶರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಜೀವಧ ನಿಯಂತ್ರಣ : ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಧದ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಜೀವಧ ನಿಯಂತ್ರಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಹೊಂದಿದ್ದು. ರೆಲೆರ ವೇಳೆಗೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಎಂಟು ಜೀವಧ ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಎಂಎರ ವೇಳೆಗೆ ಉಗ್ಕಿ ಏರಿದ್ದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದು, ಮಿಲೆ.ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ, ಚುಂಚನಕಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದೆಡೆ ವಿರಳವಾಗಿ ಜೀವಧ ಅಂಗಡಿಗಳಿದ್ದವು.

ಭಾರತೀಯ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಸಂಘ : ಈ ಸಂಘದ ಶಾಖೆಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಆಗ ಅಂತಹ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದೇಚೆಗೆ ಇದು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

* * * *